

Zpráva z území o průběhu efektivní meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Téma: Administrativní podpora malých obcí

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území
správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu:
CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

OBSAH:

1	ADMINISTRATIVNÍ PODPORA MALÝCH OBCÍ.....	3
1.1	DEFINOVÁNÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	3
2	PRŮBĚH JEDNÁNÍ	6
3	ZPŮSOB NASTAVENÍ ROZHODOVACÍCH A ŘÍDÍCÍCH STRUKTUR.....	7
4	NASTAVENÍ JEDNACÍCH A ROZHODOVACÍCH PRAVIDEL	8
5	FINANCOVÁNÍ	8
5.1	MZDOVÉ NÁKLADY	8
5.2	PROVOZNÍ NÁKLADY	9
5.3	OSTATNÍ NÁKLADY	9
6	VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY	9
7	ZÁVĚR	10
8	PŘÍLOHY	10

1 Administrativní podpora malých obcí

Tato problematika jako průřezové téma se prolínala napříč projektem řešenými oblastmi. Diskuze o MOS a jejich formách vcelku logicky vyústily v debaty nad konkrétními možnostmi spolupráce, její legislativní rámec a v neposlední řadě i způsoby financování. Názory představitelů obcí pak byly zjišťovány prostřednictvím tzv. záznamníku, tedy souborem otázek na dané téma. Záznamník jsme poskytli všem obcím i městům ORP a ponechali na nich, zda je toto téma osloví. Celkem jsme shromáždili 17 vyplněných záznamníků.

1.1 Definování řešené problematiky

Záznamník obsahoval sedm základních okruhů, které by mohly být obsahem administrativní podpory malých obcí:

1. Právní podpora,
2. Ekonomické agendy,
3. Dotační management,
4. Veřejné zakázky,
5. IT podpora,
6. Technická a stavební podpora,
7. Rozvoj obce.

Každý z těchto okruhů představuje soubor různých aktivit, které mohou obce poptávat. Zjišťován tedy byl zájem obcí o zajištění určitých typů činností a poté i forma tohoto zajištění.

Starostové obcí se shodli na tom, že DSO by byla vhodná platforma pro MOS ve většině sledovaných oblastí, výjimku tvoří ekonomické agendy. Většina obcí tyto služby zajišťuje svým zaměstnancem popř. externí firmou a důvěra zde hraje zásadní roli. Jedná se o citlivou oblast s velkou zodpovědností a dohledem občanů, proto případné změny jsou přijímány velice opatrně.

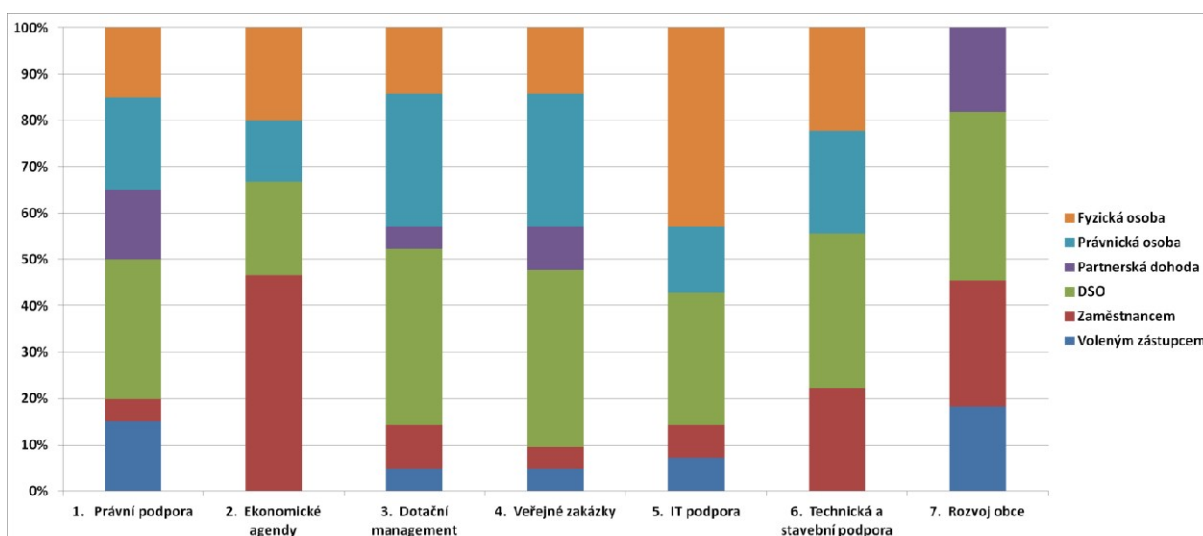
Malou podporu má forma samostatných partnerských dohod, neboť ne vždy se v praxi ukázaly jako stabilní nástroj spolupráce, pokud nebyly uzavírány v rámci členských obcí DSO.

Závěrem tedy můžeme zkonstatovat, že preferovanou variantou je administrativní podpora malých obcí organizovaná v rámci MOS prostřednictvím DSO.

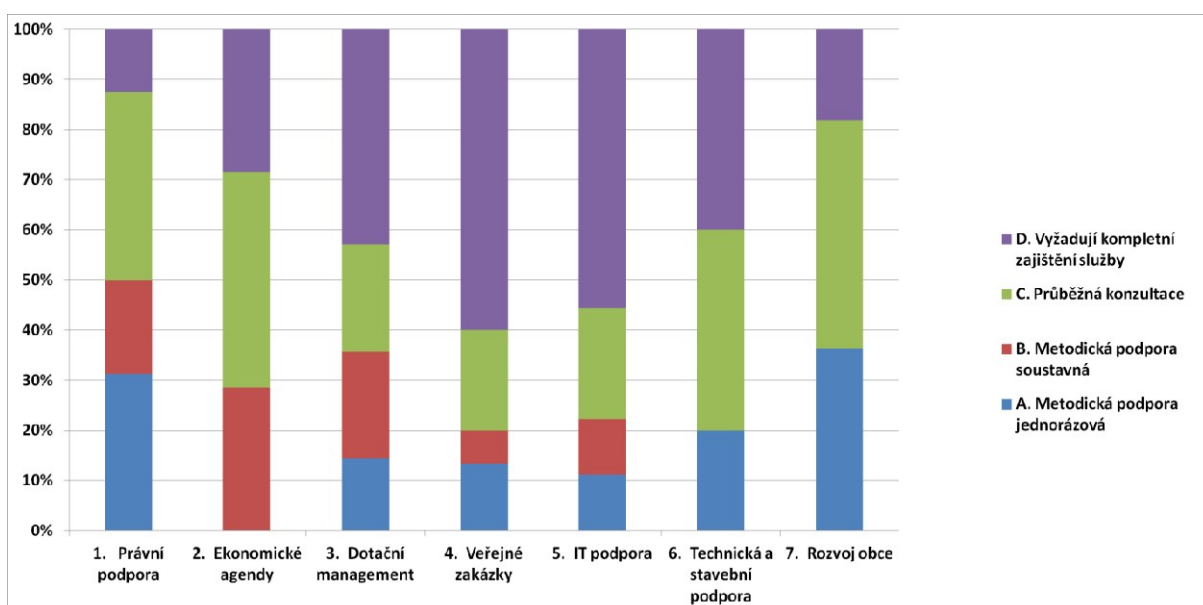
Rozsah poptávané podpory se liší dle jednotlivých agend. V diskuzích se starosty byly nejčastěji zmiňovány 3 oblasti: právní podpora, dotační management a veřejné zakázky, kde je pro každou jednotlivou obec technicky obtížné i finančně náročné vždy zajistit odborné služby. U IT podpory a veřejných zakázek, což je vnímáno jako dvě nejvíce specifické oblasti s vysokou mírou odbornosti a finanční náročností je pak požadováno převážně kompletní zajištění služeb.

Níže uvedené grafy znázorňují výsledek dotazníkového šetření představitelů obcí:

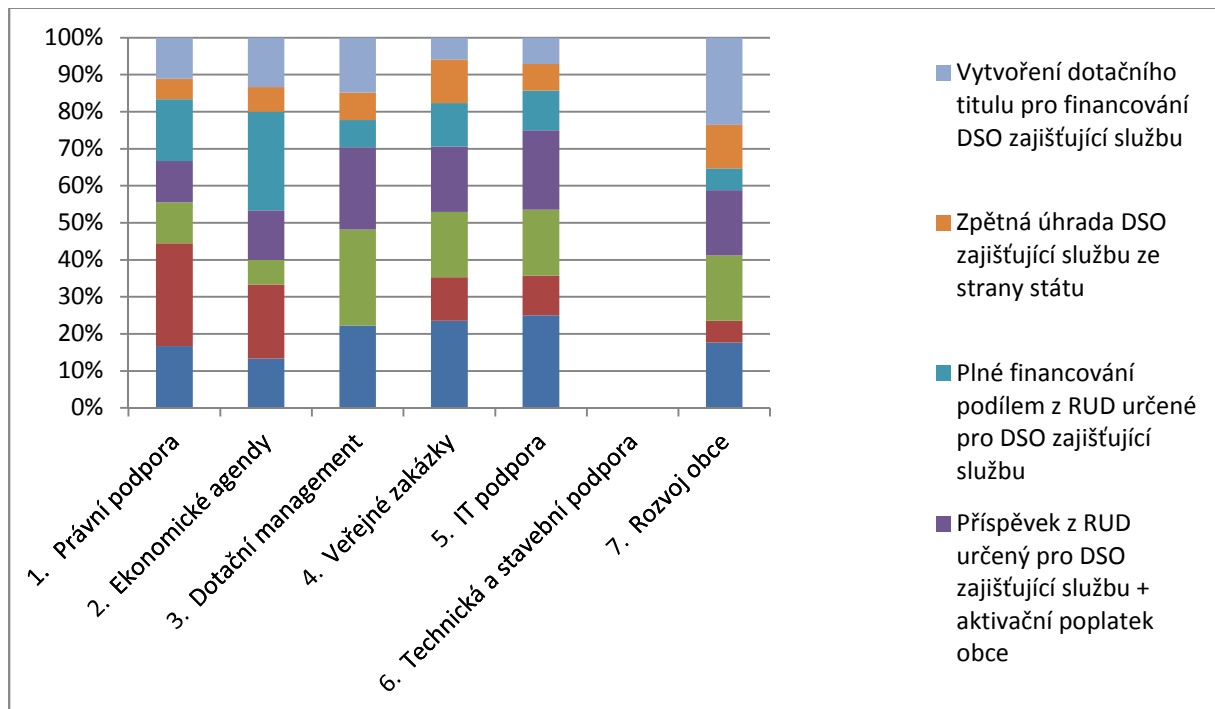
Graf 1: Preferovaný způsob zajištění dané agendy

Graf 2: Rozsah poptávané podpory

Graf 3: Způsob financování

Názory na způsob financování se mohou při prvním pohledu zdát odlišné, ale z diskuzí a analýzy odpovědí lze dojít k závěru, že podpora by měla být vícezdrojová, a to z RUD prostřednictvím DSO a paušální poplatek od obcí. Specifické potřeby jednotlivých obcí by pak každá obec hradila individuálně. Tímto způsobem je předpoklad, že služby by byly zajišťovány odborníky a jejich cena by byla vzhledem ke spolupráci obcí i výhodnější.

Opakovaná jednání starostů obcí ORP však stále ukazovala na specifičnosti jednotlivých částí území ORP a z toho plynoucí ne vždy silná důvěra ve smysl MOS.

Podářilo se sjednotit:

náměty k diskuzi:

- nastartování větší spolupráce mezi obcemi
- možnost vzniku nového DSO zajišťujícího velkou část obcí ORP (cílem je vznik servisního střediska)
- možnosti efektivního financování střediska pro dlouhodobě udržitelný provoz
- specifikace poskytovaných služeb (popř. rozšíření o další agendy)

možné varianty řešení:

- vznik centra služeb pod nově založeným DSO ve spolupráci s městem Brandýs n.L.-St. Boleslav a dalšími městy území ORP
- vznik centra pod stávajícími 2-3 DSO vč. zapojení dalších měst území

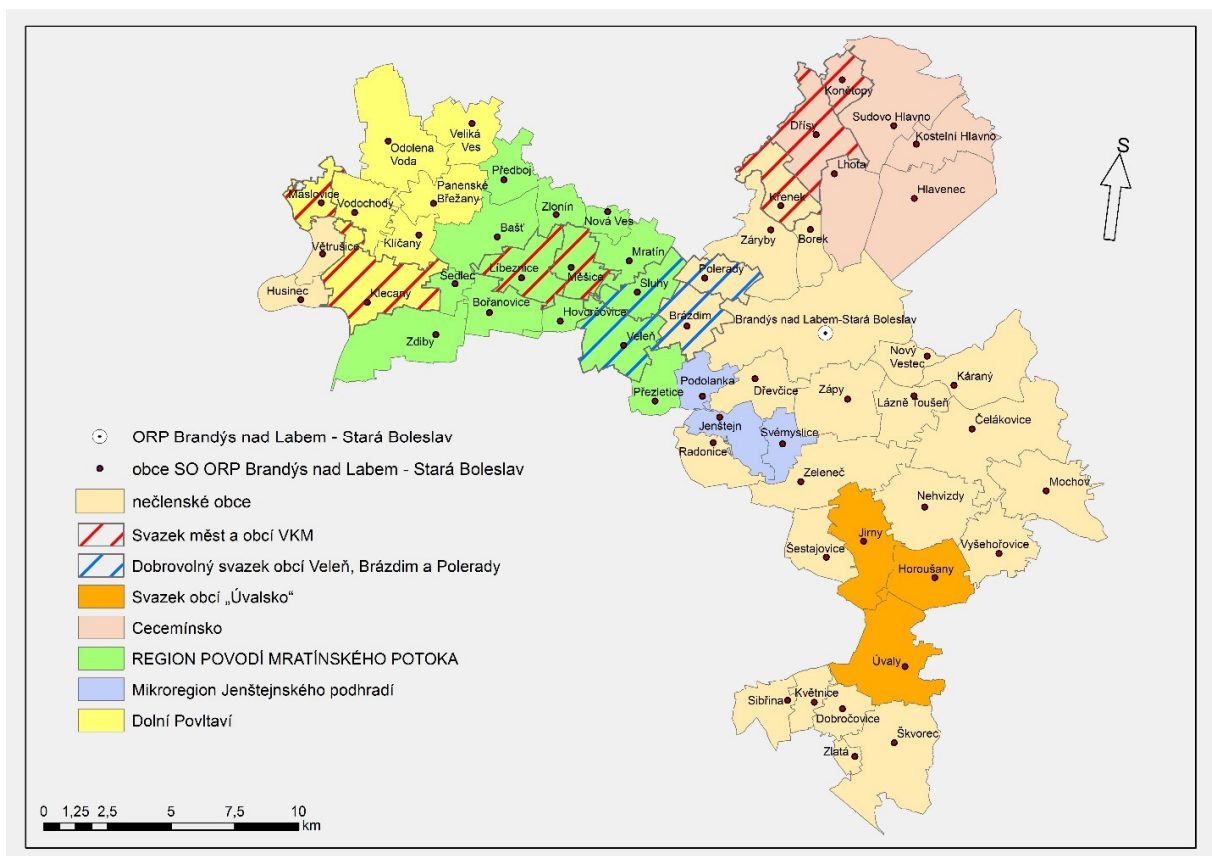
2 Průběh jednání

Jednání na dané téma začala intenzivněji probíhat již během spolupráce na tzv. Záznamníku, tedy souboru otázek, které směřovaly na oblast zájmu obcí o MOS prostřednictvím center sdílených služeb.

Prostřednictvím motivující starostky a KMOS započala diskuze prostřednictvím mailů a osobních setkání na toto téma.

Dne 24.7.2015 proběhlo první neformální společné setkání představitelů a členů DSO v území ORP.

DSO působící v území ORP

Účastníci jednání se shodli, že podporují případný vznik centra v území. Poměrná shoda byla i na způsobu financování centra, a to prostřednictvím RUD kombinováno

s členskými příspěvky. Zatím se nepodařilo sjednotit názor na počet center pro celé území a jejich zakladatele. Tedy zda by centra měla být zřízena novým DSO či některým ze stávajících. Různí se i názory obcí na roli Brandýsa n.L. v této podobě MOS, část je přesvědčena o nutnosti spolupráce, část ji nepovažuje za podstatnou.

Srpnové jednání k tématice EMOS v Klecanech, které navázalo na závěry z předchozího červencového jednání, nepřineslo jednoznačnou shodu. Diskuse se zaměřila na konkrétní možnosti zajištění EMOS v území. Starostové a představitelé DSO se jednoznačně neshodli na nejvhodnějším řešení – nabízejí se 2 možnosti, a to vznik centra při obci III. typu nebo vznik třeba i více center zajištěných dobrovolnými svazky obcí. Jednoznačná shoda panuje nad tím, že není vzhledem k charakteru území možné zajistit služby pro všechny obce ORP jedním centrem.

Závěrečné setkání 15.9.2015 jen potvrdilo závěry všech předchozích jednání a diskuzí vč. zájmu starostů se tématu stále věnovat a hledat společné kompromisní řešení. Potencionálními aktivními aktéry jsou v případě zřízení center DSO Region Povodí Mratínského potoka a DSO Cecemínsko, které má s MOS velké zkušenosti s předešlými projekty. Město Čelákovice v současné době motivuje vznik nového DSO a podpoře centra vyslovilo také svoji podporu. Určitou možností projektu by byl rozvoj spolupráce měst Brandýs n.L. a Čelákovice, kdy by společně se zapojením dalších okolních obcí vznikl projekt zaručující udržitelnost provozu centra.

Pozitivním prvkem v komunikaci byly až doposud probíhající akce v rámci projektu MOS a činnost koordinátora.

3 Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur

Vzhledem k dosavadnímu vývoji EMOS v území se jeví jako klíčové dosáhnout dohody hlavních aktérů případně budoucí spolupráce na určení role koordinátora, který bude pokračovat v nastavené linii, tzn. jednat s představiteli DSO, připravit strategii vzniku centra (např. a) varianta 1 centrum + detašovaná pracoviště, b) více center) a koordinovat společná jednání. Při všech povinnostech, kterými jsou obce zahrnuty, je pravděpodobné, že bez určitého koordinátora popř. jiného realizačního prvku se bude téma EMOS dostávat do pozadí. Důležité je pokračovat v rozšiřování spolupráce města Brandýs n.L. s obcemi.

Pro kvalitnější komunikaci v území je vhodné ustavit pracovní skupinu ze zástupců DSO a měst, která prostřednictvím koordinátora bude připravovat témata pro rozvíjení EMOS, zároveň může být garantem přípravy vzniku centra. Pro daný cíl (vznik centra společných služeb) by bylo nejvhodnější využít nového DSO, kde bude zastoupeno i město Brandýs n.L., příp. další města DSO. Varianta centra při

stávajícím DSO by případně mohla sloužit jako malý pilotní projekt, který bude motivovat další obce k zapojení se do rozvíjení EMOS. I tato menší varianta by byla pro rozvoj MOS užitečná a motivační.

4 Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel

V současné situaci je třeba v pracovní skupině (viz bod 3) popř. při dalších setkáních starostů zachovat pravidlo jedna obec, popř. DSO jeden hlas. Pokud by byl zohledňován počet obyvatel, pak by oprávněně starostové obcí nebyli motivováni k jakékoliv spolupráci a účasti na jednáních, neboť by byli pěti městy ORP přehlasováni.

Pracovní skupina by se scházela jednou měsíčně, v mezidobí by komunikace probíhala elektronicky. Koordinátor by plnil roli určitého prostředníka a garanta toho, že všechny zúčastněné obce a DSO budou mít k dispozici aktuální informace. Současně by měl za úkol oslovovat dosud nerozhodnuté obce a vysvětlovat přínosy EMOS.

5 Financování

Proběhla předběžná jednání s městy Úvaly, Čelákovice a Brandýs n.L. , kde by bylo možné dále jednat o materiální pomoci, poskytnutí prostor a další následné podpory pro vznik a provoz centra. Tato pomoc by byla zásadní, neboť žádný dobrovolný svazek v území nedisponuje finančními ani materiálními prostředky pro tuto aktivitu.

Zatím, vzhledem k současnému vývoji, nebylo aktuální diskutovat o rozsahu činnosti případného centra, tedy zda bude poskytovat služby jen členským obcím nebo i na komerční bázi. Do budoucna by to bylo určitě užitečné a ekonomicky vhodné.

Výsledky Záznamníku ukazují, že starostové preferují podporu činnosti centra z RUD prostřednictvím DSO, současně však předpokládají individuální příspěvek obce za konkrétní specifické služby. V začátku činnosti je reálný zaměstnanec na 1 úvazek, 0,5 úvazku účetní a asistentka (může být žena na mateřské, handicapovaný, důchodce atd.). Pro ušetření nákladů je možná spolupráce např. s úřadem práce – využití nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

5.1 Mzdové náklady

Zatím z diskuzí vyllynuly jasně dvě pracovní místa, a to manažer centra a asistentka – účetní.

Další se bude odvíjet od konkrétních činností a aktivit. Mohou být zajišťovány dodavatelsky popř. vlastními zaměstnanci, to záleží na charakteru služby, její ceně a

z toho se odvíjejících nákladech. Vzhledem k tomu, že v současné době takto daleko diskuze ještě nedospěla, nelze náklady vyčíslit.

5.2 Provozní náklady

Zásadní položky provozních nákladů budou energie, pronájem, provoz dopravního prostředku, telefonní a datové poplatky, IT služby, kancelářské potřeby, cestovní náklady, vzdělávání pracovníků. Vzájemnou dohodou obcí lze ušetřit např. na nájemném, IT službách apod.

Je patrné, že výčet provozních nákladů společně se mzdovými ukazují, že menší DSO složený z malých obcí bez dalších vedlejších příjmů není schopen garantovat udržitelnost projektu. Je třeba zapojit maximum obcí ORP včetně města.

5.3 Ostatní náklady

Případnými investicemi bude nákup softwaru, auta popř. dovybavení kanceláře. Úspory mohou být v řádech jednotek tisíc v případě, že obce poskytnou prostory a vybavení.

6 Vyhodnocení efektivity

Pokud se podaří shoda DSO, obcí a měst na vytvoření centra, pak bude třeba, aby obce poskytly pravdivé informace o svých nákladech na preferovanou službu, aby bylo možné vyhodnotit situaci k danému období. Z té pak bude vycházet model pro účely fungování centra. Vyhodnoceny musí být nejen ukazatele ekonomické, ale je třeba zohlednit i úspory technické, organizační i kvalitativní. Garantem postupu prací bude ustavená pracovní skupina (viz bod 3).

Dílčí kroky budou prostřednictvím koordinátora minimálně jednou měsíčně zasílány obcím, které budou mít možnost zaslat své připomínky popř. náměty.

Pracovní skupina, na základě podkladů koordinátora, vyhodnotí účelnost a přínos zřízení centra v daném území. Své závěry pak sdělí na setkání představitelů dotčených DSO, obcí a měst.

7 Závěr

K problematice EMOS proběhla celkem 3 neformální setkání starostů a zástupců stávajících dobrovolných svazků obcí a řada individuálních schůzek, které iniciovala KMOS. V území se zatím nepodařilo najít dostatečnou shodu nad konkrétními kroky ke vzniku centra služeb. Zejména jeho provozovatelem a způsobem financování.

Území ORP Brandýs nad Labem-Stará Boleslav je poměrně specifické území 58 obcí, jejichž charakter je často dost rozdílný a mají různé potřeby i problémy. Část obcí, které úzce sousedí s Prahou, se vyznačují masivnější developerskou zástavbou a s tím související potřebou rozvoje občanské vybavenosti, část obcí si naopak ponechává „venkovský“ ráz a někde mezi tím oscilují větší města regionu. Území nebylo jednotné ani historicky, ORP vzniklo uměle reformou veřejné správy z obcí z více okresů. Z výše uvedeného je jasné, že nelze uvažovat o vzniku jednoho centra, které by zajišťovalo služby pro všechny obce ORP, což není reálné ani vzhledem k vysokému počtu obcí. Pokud věc posoudíme čistě geograficky, je reálné případné zajištění služeb dvěma až třemi centry.

Oproti začátkům debat o případném vzniku centra a podobě další meziobecní spolupráce v území a případném společném zajištění některých služeb je vidět jasný posun v názoru zástupců samospráv i jednotlivých stávajících DSO. Zástupci samospráv vnímají debatu pozitivně, mají zájem v dalších úvahách pokračovat. Velkým přínosem je zapojení měst regionu, zejména pak obce III. typu. Představitelé Brandýsa nad Labem mají zájem o problematice diskutovat a případně se podílet na hledání vhodného řešení. Jak již bylo řečeno výše, je nezbytné, aby celou debatu vedl jakýsi koordinátor, který pomůže nalézt vhodný konsensus.

Závěrem je vhodné uvést, že ač se zatím nepodařilo nalézt konečné řešení vhodného zajištění vzniku centra, zástupci samospráv budou o této problematice dále diskutovat. Starostové se spíše přiklání ke vzniku centra, vnímají tuto možnost jako přínosnou a potřebnou. Jednání tak budou dále pokračovat a bude se hledat vhodný způsob zajištění EMOS v území. Varianta je buď zapojení Brandýsa nad Labem a vytvoření nového DSO, nebo menší „pilotní“ projekt, kde by realizátorem bylo některé stávající DSO.

8 Přílohy

1. Zápis z jednání o EMOS ze dne 24.7.2015, Prezenční listina, fotografie.
2. Zápis z jednání o EMOS ze dne 13.8.2015, Prezenční listina, fotografie.
3. Zápis ze závěrečného jednání o EMOS ze dne 15.9.2015, Prezenční listina, fotografie.